№ 129. Sesteen, 12. nowembrî. 1911.

Latweeschu Awises.

Makfâ,
Pelgawâ sanemot:
par gadu . . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . — „ 60 „

Par adreses pahrmainu jamaksâ 10 kap.

Telefons № 644.

Makfâ,
par pastu preesuhtot:
par gadu . . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . — „ 90 „
par 1 mehn. — „ 50 „

Ar ahrsemem:
par gadu . . . 5 rub. — kap.
par 1/2 gadu . 2 „ 80 „
par 1/4 gadu . 1 „ 50 „
par 1 mehn. . — „ 60 „

Numurs maksâ 3 kap.

Pasta kaste № 17.

Jsnahk 3 reises nedelâ: otrdeenâ, zeturtdeenâ un sestdeenâ, isnemot swehtku deenas.

Redakzija un ekspedizija: Jelgawâ, Skrihweru eelâ № 35.

90. gada-gahjums.

Sludinajumi maksâ: par sihku rakstu rindinu 8 kap., preekschpuse 20 kap.

☞ **Agenti**, no apdsihwoteem lauku widutscheem, wajadsigi laukfaimneezibas maschinu pahrdoschanai. Tuwakas sinas par nodarboschanos un personigo stahwokli adresejamas: гор. Рига, до востребованія пред. свид. оружія № 9597.

Raksteet pa latwiski. **Mehs atwehram** Raksteet pa latwiski.

Berlinê pee muhsu plaschakâs pretschu noliktawas nodalu preeksch **Kreewijas**

Kam wajadsigi: schujama maschina, welosipeds, motoziklete, automobils, rakstama maschina, gramofons, muzikas instruments, fotografa aparats, kinematografs, operu glahse u. t. t., tas lai nekawedamees peesuhta mums sawu adresi (uz walejas wehst. par 4 kap.) un mehs winam tuhlin peesuhtisim bes maksas muhsu bagatigi ilustreto katalogu latweeschu walodâ ar zenam, kuras eskaitita muita un peesuhtischana pa pastu jeb dselzeku.

Въ Германію.

Adrese: Deutscher Export u. Import (G. m. b. H.) Berlin 68, Ritterstrasse 50,

Walsts dome.

Sehde 7. nowembrî.

Presidê knafs Wolkonskis. — Dome turpina debates par otro nodalu likuma projektâ, atteezotees uf strahdneeku apdroschinaschanu pret slimibas gadijumeem. — Jegorows aisstahw sozialdemokratu preekschlikumu, lai likums tiktu isplatits uf wisu walsti. — Soltus (nazionalists) nolasa telegramu no Sibirijas selta ruhpneeku kongresa, ar kuru eesneedseji luhds, likumu neatteezinat uf kinceschu un korejeeschu strahdneekeem, tadehk ka winu registreschana koti apgruhtinata winu sawadâs pasu sistemas dehl. — Sinotajs fon Kruse isteizas par labu Timoschkina papildinajumam, isplatit likuma projektu uf Kaukasu. Tapat winsch isteizas par labu oktobristu papildinajumam, dot ministru padomei teesibu, atteezinat likumu ari uf zitâm walsts dalam, waj uf atsewischkeem ruhpneezibas eezirkneem. — Otro nodaku tad ari peenem komisijas redigejumâ ar Timoschkina un oktobristu papildinajumeem. Tahlak bes debatem peenem pahrejâs nodalas un tad stahjas pee likuma projekta apspreeschanas un peenemschanas otrâ lasijumâ. Pirmo un otro pantu peenem komisijas redigejumâ.

Pehz tam teek eesneegts steidsams peeprasijums eekschleetu un teesleetu ministreem, kurâ aisrahdits, ka Kijewas polizijas eerehdni pa sehna Juschtschinska slepkawibas ismekleschanas laiku isdarijuschi weselu rindu nelikumigu apzeetinajumu starp nokautâ radeneekeem. Peeprasijuma eesneedseji waizâ, kahdi soli sperti, lai wainigos sauktu pee likumigas atbildibas un lai isskaidrotu to noluhku, kahdâ schahdi nelikumigi apzeetinajumi isdariti. — Samislowskis (labais), kursch pirmais peeprasijumu parakstijis, aisrahda, ka pee pirmâ peeprasijuma schaî leetâ, kuru peeprasijumu komisija daschas deenas atpakal peenehmusi, labee bijuschi nodomajuschi usstahdit wisâ plaschumâ jautajumu par ritualslepkawibam. Bet komisija formalu eemeslu dehl likusi preekschâ, peeprasijumu kâ pahragru atraidit. Winsch domajot, ka schihdi tikai tad isdarot ritualslepkawibas, kad wini jau eepreeksch sinot, ka weetejâ polizija buhs uf winu pusi. Tadehk lai schahdos gadijumos noseedsibu wainigos atrastu, esot wajadsigs, weetejo poliziju no ismekleschanas darbeem isslehgt. Kijewâ tas neesot notizis. Polizija nelikumigâ kahrtâ esot apzeetinajusi nokautâ sehna Juschtschinska radineekus tikai tanî noluhkâ, lai kreisajâm lapam dotu eemeslu, sabeedribas domas apstrahdat sawâ labâ. Greesdamees pee domes zentra, runatajs isskaidro, ka winsch esot meerâ, ja steidsamibas weetâ teek nolikts kahds finams terminsch peeprasijuma pahrrunaschanai, tas ir, ja zentrs gribot peeprasijumu pabalstit. (Parikschana pa labi.) — Luzs (oktobristu), usstahdamees pret peeprasijuma steidsamibu, oponê pret Samislowska aisrahdijumeem, it kâ peeprasijumu komisija pee pirmâ peeprasijuma buhtu aprobeschojusês tikai uf wina zauri luhkoschanu no formalâs puses un pee tam buhtu atsinusi, ka esot wajadsigs ruhpigi ismeklet scho slepkawibu, kura tâ ustrauz sabeedribu. Winsch esot tanis domâs, ka naw peelaischama eejaukschanâs no teesu eestahdem westâ ismekleschanâ. Esot jaatgahdajas, ka waldiba zeeschi un notrikti apgalwojusi, west ismekleschanu gluschi bespartejiski, lai leeta tiktu pilnâ mehrâ apgaismota un isskaidrota. Winsch leekot preekschâ, steidsamibas weetâ dot peeprasijumu komisijai 10 deenu laika, isteikt schaî leetâ sawas domas. — Nifelowitschs issakas par labu steidsamibai. No ta laika, kopsch Kreewijâ pastahw jaunâs teesas, isteesatas jau wairak prahwas par ritualslepkawibam, un wisâs tanîs apsuhdsetee tikuschi attaisnoti, tâ ka neesot ne masakâ eemesla apgalwojumam, ka ritualslepkawibas mas jel notiktu. Taisni otradi: bes schaubam pastahwot kahda zita parahdiba — proti: agitazija tanî noluhkâ, lai izseltos „pogromi" jeb schihdu sischana un winu eedsihwes postischana.

Winsch tadehk ahtru un drihsu ismekleschanu schaî leetâ ar preeku apsweizinatu. — Samislowskis isskaidro, ka winsch ar Luza preekschlikumu, nolikt 10 deenu terminu, ir meerâ. — Gegetschkoris (sozialists) ir pret termina nolikschanu. — Ari Nekrasows kadetu wahrdâ isskaidro, ka wini balsoschot pret termina nolikschanu, jo ja dome peenemtu preekschlikumu par termina nolikschanu, tad wina aplinkus atsihtu, ka apgalwojumi par ritualslepkawibu pastahweschanu ir dibinati. Domei tadehk wajagot peeprasijumu tuhlit uf weetas atraidit, nemas to nenododot komisijâ. — Nobalsojot dome ar 183 pret 94 balsim peenem preekschlikumu par termina nolikschanu.

No ahrsemem.

Kreewija un Persija.

Diplomatiska satiksme starp Kreewiju un Persiju war jau tikt usluhkota par pahrtrauktu, jo starp kreewu misiju Teheranâ un Persijas ahrleetu ministriju jau kopsch wairakâm deenam naw notikusi oficiala sasinaschanâs. Tomehr Persijas preekschstahwis Peterburgâ wehl naw dabujis usaizinajumu Kreewiju atstaht, ja sareschgijumi nekluhs wehl nopeetnaki.

No Teheranas sino, ka stahwoklis war kluht aisween draudoschaks. Bestâ paslehpuschees pagehr medschilisa atlaischanu, jo winsch sawas pilnwaras esot nelikumigi pagarinajis. Basars sadalijees diwos lehgeros. Uf rewoluzionaro tirgotaju proklamaziju tirgotaji-demokrati atbildejuschi ar sawu proklamaziju.

Wispahrigi nemot stahwoklis ir schahds: weenâ pusê atrodas Schusters, Jefrems, demokrati un dala mehreno; otrâ pusê — pawaldonis, Sapechdars, Samsamuss un eespaidigi feodali. Pawaldona stahwoklis ir koti schaubigs. No absoluti droschas puses sino, ka leelwalstju eejaukschanâs ir nenowehrschama.

No Konstantinopoles sino, ka pehdejee notikumi Persijâ turku waldibu atkal pamudinajuschi eekustinat jautajumu par Urmijas eenemschanu no Turzijas. Sarunas ar Kreewiju schai jautajumâ teek turetas stingrâ noslehpumâ. Beidsamo deenu laikâ ap Persijas robescham teek pulzinats turku karaspehks, ko isskaidro ar to, ka drihsumâ tikschot isschkirts Turzijas un Persijas robeschas jautajums.

Pasapahrne.

Rudenî.

Dsehrwes garâ, garâ rindâ
Tahlumâ pret sauli klaigâ.
Sahpes, kas man kruhtîs slehptas
Tagad atspihd manâ waigâ.

Nobahl lehni saules stari,
Smaga tumsa tahles sedz . . .
Naw wairs winas, naw wairs winas —
Kas lai swaigschnu gunis dedz?

Dsehrwes garâ, garâ rindâ
Tahlumâ pa krehslu klaigâ: —
— Sahpes, kas tew kruhtîs slehptas,
Lai pa semes wirsû staigâ!

Aug. Salnens.

Kirchners.

Darbs un atpuhta.

I. Mosus grahmatâ lasam: „Sweedreem waigâ tew buhs sawu maisi ehst un seme tew dos ehrkschkus un badschus."

Zitâ bihbeles weetâ lasam: „Ja ari ir kas dsihwê labs — tad tas ir darbs."

Darbs ir nolahdejams, kad strahdajam to pret muhsu gribu, kâ wehrgi, dsimtkaudis jeb noseedsneeki.

Bet darbs, ko strahdajam no brihwa prahta, ir muhsu swehtiba. Darbs ir ari weselibas awots. Weenigi strahdajot mehs waram buht weseli. Muskulu darbiba, weelu maina, pareisa elposchana — wiss tas saistits ar darbu.

Herders saka: Darbs ir asins balsams, dsihwibas awots. Redse un dsirde, atmina un fantasija, domas un nowehrojumi top darbâ attihstiti. Tikai tas zilweks war buht apmeerinats, kas arweenu ar kaut ko nodarbojâs.

Bes darba zilweki ir ar sewi personigi nemeerâ. Gaisches peemehrs kurortu publika. Sabrauz wasaras sahkumâ bagati laudis wasarnizâs. Sabrauz, kâ saka, atpuhstees. Zekâs no rihteem wehlu, jo wisu deenu tâ kâ tâ naw neka ko darit.

Deena aiseet domâs un sarunâs par ehdeeneem, kostimeem, isrihkojumeem. Ir cespehja plaschi dsihwot un top apmekleti wisi isrihkojumi, klubi un sarihkoti isbraukumi. Un tomehr schee laudis ir koti nemeerâ ar sewi un sawu apkahrtni. Gandrihs katris suhdsâs par sawu wainu: zits par astmu, zits wehdera kataru, zits neeru kaiti. Nekur juhs neredsesseet tahdu kolekziju tuklu neskaistu seju, kâ taisni kurortos, kur sawahzâs weselotees no daschadam kaitem, kas zekâs no nenormalas dsihwes.

Darbs dod dsihwei krahsu un ir ari tikumibas sargs. Darba zilweki nenododâs hasarda spehlem, negreesch leelu wehribu uf gresneem kostimeem u. t. t. Kam ir daudz swabada laika, tas ar winu nesin ko eesahkt, bet kam wina mas, tas to sin leetischki isleetot. Atzeresimees Luteru. Sludinatajs, profesors, kursirsta padomneeks un raschigs rakstneeks. Wehl peemehrs: Leibnizs: filosofs, jurists, matematikis, teologs, akademijas presidents, wehsturneeks un zelotajs. Lai neschehlojamees par laika truhkumu, bet lai atgahdinamees tahdus wihrus, kâ Alekfandru Humboldu un Wirchowu! Besdarba dsihwe — agra nahwe. Jo derigaks muhsu darbs zilwezei, jo wairak winsch muhs apmeerina. Bet darbam jabuht saskanoscham ar muhsu dabu. Milsigs daudzums profesiju atrodâs nenormalos apstahklos. Darbam buhs saskanet ar higienisteem un fisiologisteem prasijumeem. Labaka atpuhta pee deenas darbeem — meegs. Peeauguscham zilwekam buhs gulet no 7—8 stundam. Nakts meers ir no leela swara preeksch weselibas. Tadehk wisos isrihkojumos newajadsetu usturetees ilgaki kâ lihdz 12 nakti. Ari pascheem isrihkojumeem wajadsetu buht beeschakeem, bet ne tik gari steepteem un ar koti ihsam pausem. Kreetna atpuhta no istabas darba — ahtra pastaigaschanâs brihwâ gaisâ. No leela swara ir gimnastika, sporti un spehles brihwâ gaisâ. Par noschehloschanu wehl Kreewijâ par to koti mas domâ. Buhtu laiks dibinat fisikas attihstischanâs beedribas ari pee mums. — Wispahri atpuhtas brihschi tâ buhtu jaisleeto, lai no teem smeltos jaunus spehkus darbam. Tadehk lai katrs, kas ween spehj isleeto eespehju zelot. Zelojot redsam daschadas weetas, jaunus skatus peisaschus, zitus laudis, daudz ko redsam un dsirdam jauna un atgreeschamees atpakal jauneem eespaideem. — Ari muhsu dsimtenê ir daudz ka skaista un interesanta, tikai mehs to wispahri mas pasihstam. — Lasischanai ari peekriht leels swars. Ja gribam pateesi baudit ko labu, lai netehrejam laiku sehnalu literaturas lasischanâ, bet lai lasam slawenos klasikus: Homeru, Sofoklu Platonu, Zizeronu, Danti, Scheksspiru un Baironu, Schilleru un Göti, Puschkinu, Gogolu, Tolstoju un Dostojewski. — Ari sawas tautas bailliteraturai lai peegreescham wajadsigo wehribu. — Lasit koti daudz un bes kahda sakara, kâ tagad peerasts, ir koti slikti. Lai lasam mehreni, bet apdomigi. Galwenais, lai isleetojam sawu laiku tâ, ka nekaitejam sawai weselibai. Lai nepawadam laiku slehgtâs, duhmainâs telpâs pee alkoholisteem dsehreeneem un kahrtim, bet lai brihwo laiku isleetojam sewi ottihstot.

Zrekordus

1) peeprasijums 2) augstakais labums 3) popularitate

eeguwuschi papirosi „Riga“

Jhsti tikai no A. S. Maikapara fabrikas Rigâ.

Pirmo weetu eenem

Lihgo, Nowost, Riga.

Pirms Juhs tschaulites

eepehrzeet, pahrleezinajatees paschi par muhsu tschaulischu labumu, kuras katrâ sinâ

eenem pirmo weetu!

Ed. Jaunsems & Ko., Rigâ.

Noliktawa: Alekfandera eelâ Nr 40. Fabrika: Romanowa eelâ Nr. 28|30.

Londonâ, 22. now. Reitera agentura sino, ka Persijas waldiba uf Anglijas padomu ir ar meeru, ispildit wisas Kreewijas ultimatuma prasibas.

Teheranâ, 22. now. Samsam-us-Saltane pasinoja medschilisam, ka Wusuk-ud-Dule eezelts par ahrleetu ministri, Muschir-ud-Dule par apgaismoschanas un Moased-ud-Saltane par pasta un telegrafu ministri. Parlaments noklausijâs pasinojumâ klusu zeeschot.

Bakû, 9. now. Treschais Kaukasijas sapeeru bataljons aiszelojis ar pontoneem un telegrafu uf Persiju.

Reschtâ, 9. now. Wakar wakarâ nonahza Endschelî kreewu kara-spehka pirmâ nodala (eschlons). Schobeen sagaida peenahkam Saliana pulka diwus bataljonus.

Kinas rewoluzija.

Pekinâ, 5. now. Nazionalsapulze, kurâ peedalisees 14 autonomo prowintschu preekschstahwji, no Utschanas pahrzelta uf Schanghaju, kur republikaniskâ waldiba energisti nodarbojâs ar organisazijas darbeem.

Neskatotees uf mandschuru kara-spehku Nankinâ, kursch apdraud republikanisko waldibu, nazionalsapulze apspreedis stahwokli un tautas wahrdâ dinastijai eesneegs ultimatumu. Gadijumâ, ja pehdejâ leegtos no trona atteiktees, tad rewoluzionari rihkosees tautas wahrdâ. Nazionalsapulzei ar sawu autoritati jaisnihzina rewoluzijas wadonu starpâ iszehluschâs nesaskanas un janahk pee skaidribas par to, kahdu waldischanas weidu tauta wehlas.

Londonê, 5. now. No San-Franziskas sino, ka amerikanu Klusâs juhras eskadrei pawehlets mobilisetees. Domâ, ka winu suhtis uf Kinu.

Schanghajâ, 6. now. 20 juhdses no Nankinas notikusi neleela kauja, pee kam waldibas kara-spehks atkahpees. Gatawojas uf leelu kauju. Nankinâ pulzina kara-spehku. Sudrabs kriht zenâ.

Pekinâ, 6. now. 13. now. (j. st.) islaists edikts, kurâ nolikta deena, kad pawaldonis keisara wahrdâ swehrês konstituzijai ustizibu.

— Zsjanfas un Tschschenzsjanas pagaidu waldibas Schanghajâ sasauz wisas Kinas prowintschu deputatu saeimu jautajuma isschkirschanai par Kinas nahkamo walsts eekahrtu. Amerikâ dsihwojoschee kineeschi noteikti issakas par federatiwu republiku.

— Wutin-Kans pawaldonim telegrafejis, ka wisa kineeschu lauta wehlas republikas nodibinaschanu Kinâ, ko preeksch Kinas par labu atsihst ari ahrsemju autoritates. Bes tam winsch aisrahda, ka mandschuru dinastijai wisadâ sinâ jaatsakas no trona, jo tikai tahdâ gadijumâ dumpis isbeigsees un semê nodibinasees meers.

Tschifu, 7. now. Schanghajâ sagaidama rewoluzionaru preekschstahwju wispahreja saeima ar Sunjatsenu preekschgalâ. Rewoluzionari nodomajuschi galwas pilsehtu pahrzelt uf Nankinu waj Schanghaju.

— Peterburgas diplomatiskâs aprindâs ir sinas, ka Kinas rewoluzionari nodomajuschi Kinu sadalit diwâs dalâs: deenwidu Kinâ ar republikanisku waldibu, un seemeku Kinâ ar konstituzionali monarkisku waldibu.

„Daily Telegraph“ sino, ka Japana wedot ar Kreewiju un Angliju sarunas par kopeju eejaukschanos Kinas darischanâs. Baidas, ka no tam waretu iszeltees asinains dumpis, lihdsigs bokseru dumpim.

Tschifu, 8. now. Republikaniskâs waldibas diplomatiskee preekschstahwji bijuschi ar wisitem pee konsuleem.

Peterburgâ dabuta no Schanhajas telegrama, kâ „Now. Wrem.“ raksta, kurâ sinots, ka 18 Deenwidus-Kinas prowinzês noturetâs wehleschanâs nolemts dibinat federatiwu brihwwalsti. Par zentralâs republikaniskâs waldibas galwu iswehlets generalis Li. Jaunâs republikas galwas pilsehtu gribot nodibinat Utschanâ.

Jaunais republikas presidents pasinojis ahrsemju konsuleem par sawu eewehleschanu un ka ahrsemju walstim sarunas ar kineeschu republiku jawed zaur winu.

Sawâ pasinojumâ generalis Li no jauna apstiprina, ka senak ar mandschuru waldibu noslehgtee nolihgumi un aisnehmumi pilnigi paturot sawu spehku, bet ka kaut kahdus turpmakus nolihgumus ar mandschureem jaunâ republikas waldiba neatsihschot.

No Hankau'as sino, ka pasihstamais kineeschu politikas darbineeks Juanschikais usaizinats, stahtees Kinas republikas preekschgalâ, bet ka winsch atraidijis scho preekschlikumu.

Schanghajâ, 22. now. Notureja prowintschu delegatu eepreekscheju sapulzi. Wu-Tin-fana nebija klaht. Panahkumus tur slepenibâ. Nankingâ sagaidama kauja. Generala Tschana stahwoklis kritisks. Domâ, ka winsch mehginâs eet pahr upi. No Schanhajas suhta uf Nankingu kara-spehku.

Pekinâ, 22. now. Apstiprinati jauni nolikumi par sinojumeem tronim. Wisas leetas papreeksch stata zauri ministru padome un pehz winas eeskata nolemj galigi waj ari stahda preekschâ augstakai warai apstiprinat. Weetejâ oficiosâ awise domâ, ka ahrsemneeku nonahweschana Senschi prowinzê isdarita no laupitajeem un atbildiba par to newarot krist uf waldibas eestahdem.

Hankau'â, 22. now. Kreewu kolonijas wairums paleek Hankau'â. Daschi gan aiszeloja uf Japanu un Schanghaju.

Kara sinas.

Tripolisâ, 22. now. Itaileeschu leelgabali isschahwa 21. nowembrî Sidimesras tuwumâ kahdas reises uf turku leelgabaleem un karawanam, kuras atradâs starp oasi un Linsaru. Ap pulksten 2 brunu kugis „Karlo Alberto“ sahka pehz gaisa kugotaju aisrahdijumeem schaut uf Amrusu, bet pehz tam uf eenaidneeku nometni uf beenwideem no Melokas. Eenaidneeku spehki, kuri sastahweja, ka likâs, no regulareem saldateem, steigschus atkahpâs no Amrusas uf Bensaidu un no Henias uf Buskasu. „Karlo Alberto“ sahka apschaudit Bensaidu un peespeeda eenaidneeku atstaht scho posiziju un atkahptees uf Buskasu. Pa wisu to laiku, kamehr turki atkahpâs, winus apschaudija. „Karlo Alberto“ beidsa apschaudit tikai naktij usnahkot. Kara teesa noteesaja wakar uf 20 gadeem zeetumâ Mohamed Fetmu beju, fanatiki, kuram bija leels eespaids un kursch ar runam un wehstulem waj sunescheem oktobra beigâs kuhdija arobus, sazeltees pret itaileescheem.

Zitadi no dabutâm sinam jadomâ, ka apstahkli kara laukâ naw pahrgrosijuschees. Deen'deenâ un ik brihschus arabu apschauditaji klejo un pastahwigi nedod meera itaileeschu kreisajam spahrnam no juhrmalas lihds tuksnescha joslai. Tschetras deenas ilgâs leetus gahses peepildijuschas lihds tam sausâs upes weetas ais oasem. Uhdens parauj sew zeku pa smilti ari zitur un wairakeem strauteem eepluhdis lihds pat pilsehtas widum. Protams, ka ari wisi strehlneeku grahwji pilni ar uhdeni un usmestee walni weetam pawisam aisskaloti. Wisa oase ir tagad mihksta mahlu skrihne. Leelgabali grimst mihkstajâ mahlâ un gruhti dabujami uf preekschu. Leetus gahses wehl turpinas.

No eekschsemem.

Peterburga. Profesora J. Wihtola jubileja Peterburgâ noritejusi ar leelu sajuhsmibu un swinibu. Sanemti wairaki simti apsweizinaschanas telegramu un gawilneeku godinajis leels skaits deputaziju.

— Uf Sinibu Akademijas Lomonosowa 200 gadu jubilejas swinibu sehdi no Archangelskas eerabusês ari tureenes pilsehtas domes deputazija. Uf scho paschu sehdi Sinibu Akademija usaizinajusi ari Lomonosowa pehznahzejus: Rasewskus, knasus Wolkonskus, Schipowus, grafus Uwarowus u. z.

— Breesmoni. 5. nowembrî, Peterburgas tuwumâ, uf zeła 4 semneeku puischi usgluhnejuschi semneeku meitschaj Praskowjai Afanasjewai, aisbahsuschi muti, eewilkuschi to kruhmos un tad wisi pehz kahrtas winu iswarojuschi, to peemozi, dami lihds nahwei. Otrâ rihtâ wina aiswesta uf sahdschu nomirusi, pirms nahwes wehl usdodama weenu no noseedsneekeem. Tas isdewis ari zitus lihdssinatajus.

1. nowembrî amortisetas no muischneeku bankas premiju biletem sekoschas serijas, katrâ pa 50 biletem:

110	2618	4892	7257	9789	11757	14124
130	2634	4904	7435	9923	11768	14141
139	2703	4916	7594	9979	11786	14207
154	2742	4935	7595	10045	11845	14275
160	2657	4960	7696	10074	11857	14282
219	2780	4967	7746	10082	11905	14313
236	2805	4985	7756	10099	11915	14321
262	2890	5015	7770	10125	11963	14371
267	2974	5056	7783	10127	11964	14478
268	2997	5084	7810	10177	12002	14502
361	3012	5182	7852	10312	12011	14508
366	3152	5260	7895	10320	12034	14538
371	3163	5311	7897	10449	12078	14585
372	3184	5323	8011	10356	12207	14632
575	3231	5352	8020	10460	12347	14686
618	3260	5516	8046	10509	12352	14863
619	3268	5531	8087	10615	12384	14902
621	3332	5574	8148	10662	12412	15009
712	3413	5627	8236	10710	12487	15061
784	3428	5951	8254	10715	12704	15096
865	3492	5659	8294	10735	12708	15277
1101	3513	5823	9299	10786	12733	15310
1134	3561	5914	8356	10839	12857	15380
1324	3607	5965	8376	10845	12922	15401
1366	3614	5985	8428	10893	12938	15431
1387	3677	5996	8447	10932	12991	15449
1433	3733	6037	8451	10995	13013	15450
1727	3811	6081	8694	11006	13039	15501
1738	3846	6169	8709	11014	13040	15519
1821	3904	6670	8752	11026	13049	15525
1878	3937	6182	8927	11035	13050	15542
1893	3969	6203	9052	11145	13088	15720
2074	4266	6280	9053	11167	13142	15867
2154	4384	6297	9195	11267	13288	15873
2198	4387	6599	9205	11302	11398	15888
2209	4436	6639	9253	11353	13496	15922
2233	4448	6645	9269	11371	13571	15936
2260	4468	6658	9473	11416	13612	15983
2402	4584	6693	9494	11418	13830	
2410	4608	6753	9525	11547	13883	
2425	4673	6986	9557	11591	13930	
2499	4682	7008	9580	11593	13942	
2575	4719	7104	9713	11633	14080	
2597	4752	7174	9746	11756	14106	

Pawisam 302 serijas ar 15,100 biletem, kopâ par 2,114,000 rubleem. Par katru amortiseto bileti ismaksâs, sahkot no 1. februara 1912. g., walsts bankas kantoros un nodalâs waj ari rentejâs, kur tahdu naw, pa 140 r.

Widseme.

Riga. Dsihwes tragedija. Sestdeen, ap pulksten 6 wakarâ „Lübekas“ weesnizâ Elisabetes eelâ Nr. 81 eegahja apmehram 20 gadus wezs glihti gehrbees wihreetis ar kahdu 18 gadus wezu jaunawu un noihreja istabinu. Pasaukuschi apkalpotaju, eenahzeji lika pehdejam atnest wakarinas. Tikko apkalpotajs atstahja istabu, nepasihstamee aisslehdsa durwis un drihs pehz tam norihbeja weens pehz otra diwi schahweeni. Kad drihsumâ uslausa durwis, abi nepasihstamee guleja semê sawâs asinîs. Jaunawa jau bij bes dsihwibas, bet wihreetis wehl raustijâs pehdejos krampjos un drihs ari islaida garu. Israhdas, ka wihreetis papreeksch noschahwis jaunawu un tad ari sewim raidijis lodi galwâ. Nepasihstamee atstahjuschi sihmiti, kurâ raksta, ka ejot nahwê labprahtigi. — lai winu nahwes dehl neweenu newainojot; wini koti luhds, lai abus apglabajot kopigâ kapâ. Par abu nelaimigâs mihlestibas upuru personibu naw nekahdu sinu, jo pasês wini lapas ar saweem wahrdeem isplehsuschi, tikai tik dauds spreeschams, ka abi peeder pee inteligentu aprindam un ka gahjuschi nahwê aiz nelaimigas mihlestibas.

Par scho paschu gadijumu mums wehl sino: Abus nelaimigos atrada gultâ, jaunawu garenisti uf spilweneem, bet jaunekli kahjgalî schkehrsâm un pret seenu atspeeduschos. Abi glihti un kahrtigi gehrbuschees. Jaunawai eeschauta weena lode peerê un otra — kruhtî, bet jaunekliem diwas lodes kruhtîs un diwas peerê. Weena no pirmejâm diwâm lodem atsitusês pret apgehrba pogu. Abi leekâs buht pahrtikuschu wezaku behrni. Jauneklim kreisâ rokâ eetetowets putninsch uf sara. (L.)

No Zehsim. Anarkistu eebrukums. 1. nowembrî, ap pulksten pus 6 wakarâ, diwi gadus 20 wezi jaunekli eegahjuschi pee Melturu kroga krona dsehreenu pahrdotawâ Nr. 139 un, turedami mauserus rokâ, ussaukuschi „Rokas augschâ!“ Pehz tam weens no wineem peegahjis pee kases, isnehmis no tâs wisu naudu, 48 rbl. 79 un pus kap., eerakstijis scho sumu kases grahmatas isdewumu rubrikâ un parakstijees, ka scho sumu

panehmis „Anarkists“. Eebahsis naudu kabatâ, winsch atgreesees pee otra, peekodinajuschi nesaukt neweenu palihgâ wismaf 10 minutes un nedsihtees wineem pakal, un tad aisgahjuschi un nosuduschi wakara tumsâ. Abi jaunekli bijuschi inteligenta isskata. B.

No Lubanes. 6. un 7. now. sche tika sarihkota antialkoholiska isstahde. Isstahditi bija daschi zilweka eekschu organi, dsehraju un nedsehraju, daudf tabeku un daschas bildes. 6. nowembrî kâ lektors usstahjâs Zihruka kgs. Ihsos, skaidros wilzeenos winsch tehloja to laumumu, ko atnes zilwezei alkohols. Wina referats klausitajos atrada bef schaubam peekrischanu. Pehz tam Seemelis tehloja, ka ari dsehrajs, jebschu tas beesin zik dsiki grimis, tomehr wehl spehj atmest dserschanu, scho breesmigo twanu. A. Heleniusa kgs no Rigas jo pamatigi un plaschi stahstija tabeku un diogramu nosihmi un attehloja alkohola eespaidu uf zilweka meesu un garu. Pirmâ beena bija apmekleta peeteekoschi. Eeejas maksa bij 10 kap. Te mehs redsam. ka sarihkotaji neiseet uf peknu. Otrâ beenâ apmekletaju bija masak; leelakâ daka bija weetejee skoleni. Te nu wini dabuja eepasihtees un dsirdet to postu un launu, ko mums atnes alkohols. Ar to isstahde beidsas. Zeresim, ka no sirds runatee wahrdi nebuhs sehti uf akmeneem. Konrads.

No Walkas. Latweeschu Laukfaimneeku Ekonomiskâ Sabeedriba sarihko Walkâ Walkas Weesigâs Beebribas telpâs no 13. lihdf 24. now. sch. g. wispahrigus laukfaimneezibas kursus par semkopibu, dahrskopibu, lopkopibu un peensaimneezibu pehz sekoschas programas: Semkopiba. Seme, winas iszelschanâs, sastahws un ihpaschibas. Bakteriju nosihme. Semes apstrahdaschana. Papuwes nosihme. Semes mehsloschana. Mahksligi mehsli un to leetoschana. Kuhtsmehsli un sakmehsloschana. Labibas audseschana. Kartupeli un saknaugi. Pareisa augu seka. Lopkopibas peemehroschana semkopibai. Ahbolinsch un taurinseebainee augi. Nesahku apkaroschana. Augu slimibas un zihna ar tâm. Plawu eerihkoschana un uslaboschana. Purwu ismantoschana un kultiweschana. Dahrskopiba. Augkopibas nosihme. Augkoku un ogukruhmu audseschana. Dahrsu eerihkoschana un kopschana. Augku ismantoschana. konserweschana un pahrdoschana. Saknu audseschana. Spezialas saknu kulturas. Pukudahrsu un parku eerihkoschana. Lopkopiba. Peenu eeguhschana. Waislas lopu iswehle. Peenalopu sugas. Gruhsnas gows kopschana. Jaunlopu audsinaschana. Leellopu anatomija un fisiologija. Lopu kopschana. Kuhts eekahrtojumi. Peenalopu ehdinaschana. Lopkopibas pahrraugu sabeedribas un ziltsgrahmatas. Peensaimneeziba. Peena analises. Pirmâ peena apstrahdaschana pehz eeguhschanas. Ledus pagrabi. Peena krehjoschana. Zentrifugas. Daschada weida krehjuma isstrahdaschana. Sweestoschana. Sweesta kuhleji un atspaidamee galdi. Daschadas feeru sortes. Peensaimneezibas atleeku ismantoschana. Kopmoderneezibas.

Kursos mahzibas pasneegs sekoschee Latweeschu Laukfaimneezibas Ekonomiskâs Sabeedribas spezialisti: mahzits agronoms K. Rosits, mahzits dahrskopis J. Semturis, peensaimneezibas instruktors R. Linde. Dalibas maksa kursos no saimneezibas: Ekonomiskâs Sabeedribas personigeem beedreem — 2 rbl.; pahrejeem laukfaimneekeem — 3 rbl. Par scho maksu war kursos dalibu nemt wisas pee atteezigas saimneezibas peederigas personas. Dalibas maksa beenas kursisteem: Ekonomiskâs Sabeedribas beedreem — 30 kap. pahrejeem laukfaimneekeem — 40 k. Peeteikschanos uf kurseem peenem Latweeschu Laukfaimneeku Sabeedribas Walkas Nodaka.

Kurseme.

Leepaja. Leelisks schwindelis. Kahdam M. Leepajâ peeder neeziga seepju mahritawa, bet kas winsch par leelu fabrikantu ir kreewu prowintschu lapelês! Tur winsch daudsina sawu „wisâ pasaulê pasihstamo seepju fabriku“, kura eerihkota ar technikas wisjaunakeem panahkumeem“ (kahdus neweens leepajneeks naw redsejis neween seepju fabrikâ, bet itin nekur) un eeteiz sawu „Kreewijâ weenigo seepneeku skolu“, kur speziali sti warot isglihtotees teoretiski un praktiski. Uf peeprasijumeem winsch issuhta ari prospektus, kur usbildetas trihs warenas eestahdes: pirmkahrt seepju fabrika, „eestahde preeksch neisstrahdatu weelu sinatniskas pahrbaudischanas un sorteschanas“ un beidsot warena fabrika preeksch seepju wahramâm maschinam. Mechaniskâ eestahde atrodotees Brahku eelâ un pehz isskata lihdsinajas Ahi twaika galdneezibai, kura zaur iskahrtni apsihmeta par M. ihpaschumu. Seepneeku skola Leepajâ naw atrodama, lai gan prospektâ ir teikts, ka scho skolu daudsi apmeklejuschi un tagad strahdajot wisâs Kreewijas malâs; tee samaksajuschi tikai 50 rublus par pilnu kursu. Prospektâ ari teikts, ka M. par milsiskâm sumam issuhtijis seepju fabrikas peederumus. Israhdas, ka winsch ir gan issuhtijis kautko, bet schis „maschinas“ bijuschas weetejo strahdneeku weenkahrschi raschojumi, kuri pascham M. ismaksajuschi tikai daschus rublus. Leeta nahkschot teesas preekschâ, jo polizija nesin kaudehl eeinteresejusês par scho weenigo eestahdi pa wisu Kreewiju.

„L. Atb.“

No Nihzas. Nihzas-Sitschnu isglihtibas beedriba „Lahpa“ isrihkoja 30. oktobrî basaru par labu bibliotekas paplaschinaschanai, kursch isdewâs apmeerinoschs, kâ apmekletaju, tâ ari eenehmumu sinâ. — Nihzas laukfaimneezibas beedriba notureja swehtdeen, 6. nowembrî sch. g. sawu ahrkahrteju sapulzi, kurâ tika nolemts paplaschinat statutus pehz Latweeschu Laukfaimneeku Ekonomiskâs Sabeedribas aisrahdijuma, lai nebuhtu jaisstahjas no minetâs Sabeedribas. Daudsâm laukfaimneezibas beedribam jau esot bijis statutu nepaplaschinaschanas dehl jaisstahjas, kâ no Ekonomiskâs Sabeedribas, tâ no Rigas Zentralbeedribas. Nahkoschu wispahreju sapulzi nolehma sasaukt 4. dezembrî, kurâ tad nahks pahrwehlami preekschneeks, kasseers un diwi padomes lozekli. Peenems ari parakstischanos uf laukfaimneezisteem, kâ ari ziteem laikraksteem minetâ sapulzê. Laukfaimneezibas beedribas sapulzes nu teek daudf masakâ mehrâ apmekletas, nekâ tas bija agrak. Kur meklejams zehlons, newaru spreest, bet tas sahkâs ar sarihkoto laukfaimneezibas kursu beigam. Rahdâs, ka nu kursus apmekledami esam daudf gudraki tapuschi, ka wairs naw nekas jauns ko mahzitees. Tomehr wehl ir kas atsihts, ka daudf wehl ir jamahzas, lai tikai daritu drusku ar prahtu sawâ saimneezibas eekahrtâ. — Sestdeen, 5. nowembrî, pasudis kahds weetejais puisis Tschirkschis; kâ rahdâs, tad buhs noslihzis Bahrtas upê, kuras malâ atrastas daschas Tsch. peederoschas leetas. Wehl lihdf 8. nowembrim netika atrasts, kaut gan, kâ pirmdeen, tâ otrdeen tika meklets no pagasta suhtiteem laudim. — Bahrtas upê katru gadu noslihkst tikai Nihzas robeschâs 2, 3 un pat 4, kas istaisa beesgan leelu skaitu. Pa leelakai dakai gan tikai dserschanas dehl. Pehdejo nedeku leelâ wehtra daudf skahdes padarijusi dascheem malkas tirgotajeem, ispostidama plostus, kâ Bahrtas upê, tâ Leepajas eserâ. — Oktobra sahkumâ nodibinajâs Nihzâ Sabraudsigâ beebriba, kuras statuti jau eesneegti apstiprinaschanai. —ais—

Aisputes aprinkis. Wisu pehdejo laiku katru deen puhsch no juhras wehjsch un nes katru beenu leetu un miglu. Neskatotees uf wisu slapjo laiku, wehl daudsâs weetâs war redset semi aram. Ar to mitro laiku ari wisi zilweki tahdi druhmi un eewilkuschees un naw ne tuwu klaht tâs jautribas, kas rudens sahkumâ, kad bija tik jauks laiks. Wehl schur tur dsird kulmaschinas duhzam, un ja kulschanu nobeidf swehtwakarâ, tad bef atrauschanâs tur teek sarihkota balle. Tikai ta aiseeschana uf balli nu naw tihri omuliga: daschreis tumsas un dubku dehl pat galoschas japamet dubkos lihdf deenai, waj ari uf wiseem laikeem. — Aisputes aprinkî daudsi saimneeki nodarbojâs ar siwkopibu, galwenâ kahrtâ audsê karpas (tugras), kuras pawasarî eelaisch dihkî 2—3 zollas garas un rudenî tâs swer 1—1½ mahrzinas. Ar siwkopibu daschs labs saimneeks nopelna smuku naudu. Tagad noteek galwenâ siwju swejoschana no dihkeem un karpu mahrzina maksâ zaurmehrâ ap 20 k.

„T.“

Wentspils. Mahzitajs un draudse. Kâ sinams, Wentspils luteranu latweeschu draudses mahzitajs T. Grünberga kgs uf Kursemes konsistorijas preekschraksta pamata sawa amata ispildischanu uf 3 mehneschem bij pahrtrauzis un ar 1. nowembri atkal stahjâs sawâ amatâ. Latweeschu draudse, kuras skaits sneedsâs pee 17,000 dwehselem, schinî laikmetâ sajuta, zik gruhti un pat neeespehjami istikt bef sawa pastahwigâ gana un ar ilgoschanos gaidija to laiku, kad atkal no draudses eezeenitais un no wiseem ar nedalitu mihlestibu apbalwotais mahzitajs stahsees sawâ amatâ, — jo tad buhs atkal mahzitajs kâ basnizâ, tâ ari sabeedriskâ dsihwê.

Lai no sirds issusto mihlestibu parahditu ari ahrigi, tad draudse, mahzitajam noturot 6. nowembrî pehz 3 mehneschem pirmo beewkalposchanu, bij sawu beewnamu jo krahschni puschkojusi un pasneegusi kâ mihlestibas un atsinibas sihmi kahdu balwu. Jaatsihmê, ka basnizas dekoreschanu schoreis bij usnehmees dahrsneeks K. Lodes kgs un ka winsch sawu darbu ar sewischki labu gaumi un atsinibu bij ispildijis.

Jaunibas Draugu beebribas koris, H. Sihles kga wadibâ beewkalposchanu puschkoja ar kora dseesmam. Mahzitajs sirsnigi pateizâs draudsei par winas mihlestibu uf winu un issazija zeribas, ka mihlestiba starp winu un draudsi, bef schaubam, pastahwês ari uf preekschu. Dascha laba azîs pamirdseja preeka asaras.

Deewkalposchana sahkâs, kâ parasts, pulksten 9 no rihta, bet jau ap pulksten 6 rihtâ ap basnizu bij salasijuschees wairak simtu draudses lozeklu, kuri gaidija basnizas atwehrschanu un tee basnizeni, kuri eeradâs pulksten 8 wairs weetas jau nedabuja. Laikraksios dsirdam daudf suhdsamees par basnizas neapmekleschanu un nesatizibu starp mahzitaju un draudsi; no tahdam leetam Wentspils latweeschu draudse ir pasargata.

Mihlestiba teescham plauj mihlestibu. „W. A.“

— Gaisa kugotaji. Tschetri kungi, sporta mihkotaji, swehtdeen pehz pusdeenas ar balonu laiduschees no Tilsites pahr Kursemi uf Rigu. Bet usnahkuschâs tumsas dehl, tee bij peespeesti swehtdeenas wakarâ jau nolaistees semê netahli no Dandagas Kokeem. Balonu atstahjuschi Ugahles staziją, lai dotos uf Wentspili. Scheit eerabuschees aprinka preekschneeka palihga barona Roppa powadibâ, weetejâ polizija tos pahrklauschinaja un par notikuscho pasinoja gubernatoram. Lihdf pehdejâ atteezigai rihzibai sportneeki wehl usturâs Wentspilî. No mineteem kungeem trihs ir Wahzijas un weens Kreewijas pawalstneeks. „W. A.“

No Jelgawas.

Par Kursemes kameralpalatas kanzelejas eerehdni eezelts Widsemes kontrolpalatas kanzelejas eerehdnis gubernas sekretars Kaneps.

Jelgawas Nowadneeziba pee Rigas Pol. Instituta sarihko festdeen, 12. now. sch. g. Jelgawas Latweeschu Beebribas sahlê sawu gadskahrtejo konzertu — balli. Konzertâ nem dalibu schahdi spehki: Piastro (wijole), kuram nesen peespreesta 1000 rublu leelâ Auera premija, Schewjakows (baritons), Richters (klaweeres un pawadijumi). Bef tom uswedis joku weenâ zehleenâ „Negaidita satikschanâs“. Pa balles laiku cabaret, kuru ispildîs studenti. Tâ ka skaidrs atlikums nahk par labu Jelgawas Nowadneezibas masturigeem beedreem, tad, eewehrojot zehlo mehrki, zerams, ka Jelgawas publika ihsti tupli apmeklês scho isrihkojumu. P.

Lomonosowa 200 g. dsimschanas deenas swineschana. 8. nowembrî pagahja 200 gadi, kamehr dsimis kreewu leelais finibu wihrs, rakstneeks, dsejneeks un literaturas walodas nodibinatajs Lomonosows. Scho deenu swineja wisas mahzibas eestahdes. Skolenus atswabinaja no mahzibam un lasija teem preekschâ, kâ ari israhdija miglu bildes if Lomonosowa dsihwes.

Jelgawas rajona tautskolu inspektors ar zirkularu bara wiseem no 27. oktobra sch. g. sem № 1367 pirmmahzibas skolu skolotajeem un winu usturetajeem finamu, ka pee mahzibu, kâ ari pee skolenu bibliotekU grahmatu iswehles jaturâs stingri pee mahzibas eestahschu ustawa XI. sch. I. d. §§ 3473 un 3543, t. i. jaleeto skolâs, kâ ari skolenu bibliotekâs weenigi tâs grahmatas, kuras atsihtas par labâm no tautas apgaismoschanas ministerijas, kâ ari no garigo leetu pahrsinaschanas eestahdes.

Jelgawas Palihdsibas Beedribai patlaban atronas maldibas isschkirschanâ kahds swarigs jautajums: waj beedribai jamaksâ schtempelmarka par beedru karti, waj ne. Buhdama tanî pahrleezibâ, ka beedriba bauda tahdas paschas teesibas, kâ labbarigâs beedribas (kuras ir no schtempelmarkam atswabinatas), wina nebija markas leetojusi uf beedru kartem, bet isdewusi to weetâ kwihtes. Bet nu israhdotees, ka „palihdsibas“ beedribas nebauda to paschu teesibu schinî sinâ, kâ „labbarigâs“ beedribas. Tâ tad isnahk, ka schinî gadijumâ war dabut samaksat sodu. Leeta atronotees finantschu ministrijâ isschkirschanas dehl. (T.)

Jelgawas Namneeku Beedribas Krahj-Aisdewu Kase, kâ dsirdams, nopirkusi skroderim K. Bullim peederigo namu Katoku eelâ № 20, kur eerihkoschot sawâm wajadsibam telpas.

Aisbehdsis rekruts. 9. nowembrî aisbehdsis no sapulzes weetas pee Jelgawas aprinka kara preekschneeka Schwitenes pagasta Oskars Graudinsch. Winu meklê.

Paschnahwiba. Naktî uf 6. nowembri pakahrees Leepu eelâ schkuhnitî 37 gadus wezais Jelgawas maspilsonis Kusma Silkins. Paschnahwibas zehloni nesinami. Wakaru preeksch tam Silkins pahrnahzis peedsehris un sakildojees ar sawu seewu. Par kahrschanos tas runajis jau senak. Wina lihki aisweda uf slimnizas sekzijas nodaku.

Apzeetinati garnadschi. 8. nowembrî apzeetinaja kahdu Schani Kramu, kursch Leelajâ eelâ № 54, Streckera trakteerî bij notscheepis kahdam peekususcham weesim pazinu ar weku. Krams jau Muhra muischu beesgan labi eepasinees. Ari schoreis to nodewis atkal teesai.

Ugunsgrehks. 6. nowembrî iszehlâs aisf pils atrodoschâs kara spehka ehkâs ugunsgrehks. Atsteigusês skrejoschâ kolonna to apdsehsa.

Sahdsibas. 9. nowembrî, pulksf. 7. wakarâ, eeradâs slepenpolizijâ Bramberges pagasta lozeklis Adolfs Koknesis, Bauskas weesnizas sulainis, un sinoja, ka pahri stundas atpakal tam issagts no min. weesnizas watets mehtelis — 18 rbl. wehrtibâ. — Dambja eelâ № 9 dsihwojoschâ Minskas gubernas semneeze Anna Dobrizkaja sinoja 9. nowembrî polizijai, ka winas lihdseedsihwotaja Wez-Swirlaukas semneeze Lihse Pihpit, 8. nowembrî, pa winas prombuhschanu issagusi no neaisslehgtas kumodes rubli naudas, diwus selta gredsenus, no kureem weens laulajamais ar burteem N. K. H., bet otrs weenkahrschs ar gaischi silu akmeni un bruhnu sihda lakatu — 18 rbl. kopwehrtibâ. Dobrizkaja domâ, ka Pihpit aisbraukusi uf Rigu.

Wisjaunakâs sinas.

Peterburgâ, 10. nowembrî. Walsts domê eesneegts likumprojekts par Warschawas-Wihnes dselszelu ispirkschanu, sahkot ar 1912. g. 1. janwari.

— Teesleetu reformu komisija ar wisâm pret 5 semneeku balsim atsina par wehlamu eesneegt likumprojektu par swehrinatu adwokatu teesibu doschanu seeweetem.

— Ahrleetu ministrijas kanzelejas direktors Sawinskis eezelts par ahrkahrteju suhtni un pilnwarotu ministri Stokholmâ.

— Eewehrojot to, ka brunu kugu „Panteleimon“ un „Jewstafij“ awarijas leetâ ir saukts pee atbildibas ari mitschmans Wirens, schis leetas zaurluhkoschanai eezeltâs teesas delegazijas lozeklis, kontradmiralis Wirens no delegazijas isstahjees. Wina weetâ eezelts kontradmiralis Sapajs.

— Teesleetu reformu komisija peekrita likumprojektam, pehz kura pahrgrosams 3. junija 1902. g. likums par ahrlaulibas behrnu stahwokla uslaboschanu Wislas apgabalu un Baltijas gubernâs.

Wigo, 23. (10.) nowembrî. Schawesâ useeta Portugales monarkistu sasweheestiba, kurâ eejaukti wisi apakschofizeeri. Pehdejee noswehrejuschees monarkisteem eerodotees nogalinat wisus ofizeerus.

Reschtâ, 23. (10.) nowembrî. Enselâ eeradâs trihs bataljoni no Saljanu pulka.

Konstantinopolê, 23. (10.) nowembrî. „Tanin“ dod waldibai padomu, greestees pee leelwalstim ar luhgumu, ruhpetees par Kretas muhamedanu droschibu, eewehrojot Kretâ sagaidamo sazelschanos.

Jaltâ, 10. now. Aisbrauza turku ahrkahrteja suhtneeziba.

Wihnê, 23. (10.) nowembrî. „Neue Freie Presse“ sino, ka waldiba nodomajusi, stipri paleelinat kara spehku pee Italijas robescham.

Londonâ, 23. (10.) nowembrî. Deputatu palatâ Grejs isteizâs, ka pehz winam peenahkuschâm sinam Persija grib apmeerinat Kreewijas prasibas. Kreewu waldiba isskaidrojusi, ka kara pulku suhtischana uf Persiju ir tikai pagaidu solis, lai panahktu Kreewijas prasibu ispildischanu.

Isdewejs: Latweeschu Dr. Beedr. tagadejais presidents Th. Doebner.

Redaktors: R. Puriusch (Purinu Klaws).

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

№ 13. Kolonadu eelà № 13.

Atliktu pretschu
ispahrdoschana:

Kungu apgehrbu drehbes	Ahrsemes zefiri
Dahmu kleischu drehbes	Kristalini, satini
Dahmu bluhsu drehbes	Dahmu tuhki
Dahmu kostimu drehbes	Sihda drehbes.

Daschadi atlikumi.

J. Cäsarewitsch,

tuhku, manufakturas, audeklu un welas pahrdotawa.

№ 13. Kolonadu eelà № 13.

EEWEHROSCHANU

Wiseem, kuri zeesch

ar **neirastenitju, dsimuma nespehju, wezuma nespehku, histeriju, neirologiju, masaſinibu, truhſchu wahjibu, ſiſiliſu, dſihwſudraba ſekam, ſirdskaitem, (aptaukoſchanos, pahrkaitoſchanos, klapeſchanu, neweenadu pukſteſchanu, miokarditu), arteriju pahrkaitoſchanos, alkoholiſmu, muguras ſmadſenu iſſchuhſchanu, treekam, ſlimibu wahjumu, pahrpuleſchanos** u. t. t.

Ar katru deenu wai ojoteeš peeprasijumeem pehz **Poehla-Spermina** — ir nahkuschi tlajà daudz maſwehrtigu un weſ libai kaitigu pakaldarinajumu. Mehs turam par ſawu peenahkumu, personas, kuras leeto Sperminu, brihdinat no scheem lihdſ.kleem. Wiſà plaſchà literaturà atſihmetàs, neſkaitamàs ahrſtu un mahzito atſauksmes par **Spermina** labdarigo eſpaidu ſihmejas weenigi uſ **Poehla-Sperminu,** un mehs luhdſam pee pirkſchanas greſt uſmanibu uſ muhſu noſaukumu **„Poehla-Sperminš"** un firmu, tadehk ka ziti preparati naw zits nekas, ka ſlikti **Poehla-Spermina** pakaldarijumi un neſatur neka kopiga ar to. Weenigi ihſtais **Poehla-Sperminš** makſà 3 rubli.

Lai noſkaidrotu wiſu pakaldarinajumu maſwehrtibu, ir iſdota ſewiſchka broſchura, kuru iſſuhta lihdſ ar **Poehla-Spermina** jaunako lit raturu pehz pirmà peeprasijuma.

Prof. doktora Poehla un dehlu organoterapeitiſkais instituts. Wisaugſt. galma apgahdneeks. С.-Петербургъ, В. О., 7 лин. 18.

94817

SLIMEEM

Dr. Levitas.

Eekſchkigàm, ſeeweeſchu un behrnu ſlimibam.
Jelgawà, Paſta eelà № 6.

No 17. julija ſahkot dſihwoju
Paſta eelà № 6
Telefons 602.
pretim Katrinas eelai.

Peenem sobu slimneekus
ikdeenas no plkſt. 9—1 deenà un no plkſt. 3—6 pehz pusd.

Pagatawoju mahkſtig. ſobus, ar un bez platitem, ſelta kroniſchus, ſkruhwes ſobus, porz. un ſelta plombas.

D-ts J. Arons.

Sobu ahrſts H. Gutmans
Jelgawà, Paſta eelà № 1 (weenſtahwa namà).
Runas ſtundas no 9—1 un no 3—5, ſwehtdeenàs no 9—1.
Sobus iſwelk bez ſahpem. Selta un porzelana plombas (Inlays). Mahkſtigi ſobi ar un bez platem — ſelta kroni.

Sobu ahrſteſchanas kabinets
M. Kopelewitza
Jelgawà, Skrihweru eelà № 2.
Runas ſtundas no 9—1 un no 3—6.
Spezialitate: Selta ſobu kroni un mahkſtigi ſobi bez platem.
Wiſus darbus iſdaru uſ garantiju.

A. Beloborodows,
diplomets medizinas
feldſchers un **maſeeris,**
Jelgawà, Palejas eelà № 40, pretim „Imperial" weeſnizai.

Mag.
J. Hertela
apteeku pretſchu pahrdotawà
Jelgawà, Paſta eelà № 13.
Peedahwà wiſadas laukſaimneezibà, dahrſkopibà un mahjſaimneezibà wajadſigàs **apteeku prezes.**
Logu ruhtis wiſados leelumos. **Eſkas** un **wilnas krahſas, ſeepju ſahli** un **klorkalki.** — **Parfimerijas un ſeepes.**
Gumijas prezes.

A. N.
Bogdanowa
tabakas fabrik. noliktawa
Jelgawà, Katoku eelà № 12, eewehl wislabakàs papiroſu tſchaulites (hilſes) iſ paſcha auto-mech. fabrikas

„Sankt Gotthard",

ſtarp tàm: koka kaſtitès par 250 gab., kà ari **Berlines** 100 gab. ar labu mundſtiki katrà kaſtitè un „Zarskija" ar glihtu walſts ehrgli.

Smarſchiga tabaka: **Halis** 1/4 № 46 kap., 1/8 № 23 kap. **Makſapara** ſpezialtabaka: **Swesda** № 40, № 30 un № 10 nepahrſpehjama laduma. **Papiroſi:** wiſas wairak **peeprasitas ſortes par lehtàm zenàm.**

NB. Atkalpahrdewejeem wislabakà eepirkſchanas weeta.

Tabaka III. ſorte jau no 7½ kap. mahzina un **zigarus** no 7 r. 90 k. no 1000 **ſahkot**

Galdneeka palihgs un mahzeklis war peeteiktees Jelgawà Akziſes eelà № 11.

Mahzeklis
war peeteiktees **A. Gemuta un R. Grihſla drukatawà** Jelgawà Katoku eelà № 21.

2 ſehni
wajadſigi pee krahſoſchanas (mahlderu) darbeem, krahſotaju meiſteram **E. O. Schwartz,** Jelgawà. Upes eelà № 23.

Mahja
ar 9 puhweetam ſemes lihdſ ar augku dahrſu pahrdodama, ſkaiſtà weetà — uſ upes kraſta, pee Rahtsmuiſchas № 36. Peeprasams turpat pee **A. Stahl.**

Wagare
no Jurgeem 1912. g. teek meklets preekſch weenas Suhru malu muiſchas. Tikai tahdi war peeteiktees, kuri prot **wahzu walodu** un war uſrahdit labakàs apleezibas.
Sahru muiſchas walde par Wentspili.

Drehbes kurpes.
Iſturiga darba, no ihſtas Pojarſkas wilnas iſſuhta pehz pirmàs peeprasiſchanas. Par pahri **kungu** kurpem — 2 rbl; **dahmu** — 1 r. 80 k. un **behrnu** — 1 r. 20 kap. Par ſahtiſchanu un eepakoſchanu jamaksà 35 k. Sibirijà — 55 kap. Iſſuhtot 3 ſeb wairak pahrus uſ reiſi, ſuhtiſchanu uſnemam uſ ſawa rehkina. Apſtellejot luhdſam uſdot kurpju mehru. Luhdſam adreſet: Бѣлостокъ, фирмѣ „Бѣлостокскій Экспортъ", L. A.

W. C. Kiessling
pianofortu un harmoninumu magaſina,
Rigà,
I. Jekaba eelà № 3, blakus birſchai. Tele. 27—15.

Fligeli un pianinos no paſaules firmam:
Ibacha,
Schrödera,
Perzina,
Thürmera,
Kaima un zit.
Pianinos ſahkot no 350 r.
Dalu nomakſa ari bez eemakſas.

Stipras, tukſchas
wihna muzas
pahrdod
Pauls Martinellis,
Jelgawà, Akziſes eelà № 9.

Wadmalas un manufakturas sabeedriba

Jelgawà, Paſta eelà Nr. 1a,

Iſpahrdod
no 10. nowembra lihdſ 24. dezembrim
leelu partiju
atlikumu (reſtes)
kà ari no gàbaleem.
Noderigus
kungu uſwalkeem un dahmu koſtimeem
par wiſlehtakàm zenam.
Wiſadi drehbneeku peederumi.
Sabeedribas pilnwarneeks: **D. Neumanis.**

Gatawus
kungu mehteluš un uſwalkus,
kà ari wismodernakos **angliu** un **eekſchſemes**
ſtoffus
uſwalkeem un **mehteleem** peedahwajam loti leelà iſwehlè un lehti

K. Berris un Ko.

Jelgawà, Leelajà eelà Nr. 3.

Jelgawas Laukſaimn. Beedribas
Krahſchanas-Aiſdoſch Sabeedriba.

Jelgawà, Katolu eelà № 44, telefons 62.
Sabeedribas bilanze 31. oktobrî 1911. gadà
4,842.500 rbl. 72 kap.
(Sabeedribas droſchiba: Sabeedribas kaſê atrodoſchais droſchibas kapitals **260,954 rbl. 61 kap.** un **2074 beedru garantija).**

Sabeedribas bilanze bija:

1910. g. 31. dez.	3,846,207 r.	74 k.
1909. „ „ „	3,012,856 „	54 „
1908. „ „ „	2,482,671 „	46 „
1907. „ „ „	1,946,968 „	24 „
1906. „ „ „	1,443,094 „	42 „
1905. „ „ „	999,767 „	74 „
1904. „ „ „	837,356 „	67 „
1903. „ „ „	645,640 „	01 „
1902. „ „ „	413,771 „	76 „
1901. „ „ „	230,608 „	68 „
1900. „ „ „	109,560 „	77 „

Sabeedribas kantors atwehrts darbdeenàs no p. 10—2.
Sabeedriba makſà par **noguldijumeem** 3—6% un **nem** par **aiſdewumeem** 5—8%.
Peeprasijumus pehz aiſdewumeem iſpreeſch pirmdeenàs un zeturtdeenàs.
Noguldijumus war eeſuhtit pa paſtu waj zaur rentejam un walſts bankas nodalam uſ Sabeedribas tekoſcha rehkina Jelgawas rentejà (№ 63659).
Noguldijumus un noguldijumu prozentes iſmaſajot — tos uſ wehleſchanos ari pa paſtu iſſuhta.
Walde: agr. **J. Biſſeneeks,** agr. **J. Braſda** un **D. Kahnbergs.**

J. Rohloffs
Jelgawà,
Leelajà eelà 33
ſanehma leelà iſwehlè

muſikas inſtrumentus
ballem un garigeem orkeſtreem. Tàpat wisjaunakos
gramofonus
un gramofonu plates. **Swaigas ſtihgas** un beſputeklainu kalſoniju par mehrenam zenam. Pee magaſinas atrodàs wiſu muſikas inſtrumentu darbniza, kà ari klaweeru ſkanotajs un techniklš.

Nupat kà iſnahza
angliu rakſtneezes **Marijas Korelli** ſtahſts

Baraba.

Stahſts no Kriſtus laikeem.
Tulkojis Ed. Rudſitis.
Iſdots no „Latweeſchu Awiſes" redakzijas.
Makſà **60** kap. ar peeſuhtiſchanu pa paſtu **70** kap.

Iſ Tabora eeſtahdes

ſwehtdeen, 30. oktobrî, pulkſten 7 wakarà **noſudis** apmehram 30 gadus wezs **wahjprahtigs wihrs** un lihdſ ſchim naw eeſtahdê atgreeſees. Winſch gehrbees melnà uſwalkà, bez mehteła. Kas par nelaimigo ko ſina, lai pawehſta Tabora eeſtahdei.

Skaiſtuma ſeepes

„Ideal-Avance"
weenigi ihſtàs.
Wiſas zitas ſortes, kà 765, atraidamas kà newehrtigi pakaldarinajumi.
Eepehrkot raugatees uſ to, ka uſ katra gabala ir muhſu fabrikas noſaukums **„Avance"** un zitas ſortes atraideet.
Dabujamas wiſur.
Koſmet. laborat. „Avance" Rigà.

4 ſelta medaläs. **3 ſudraba medalas**

Goda diploms no Semkopibas Ministrijas.

Skaiſtuma ſeepes
Ideal 765
„Wenus" fabrikas, dod abdai ſkaiſtu iſskatu, uſtura to weſelu un nodſen wiſadas ahdas kaites, tà ka katrs, kas ſchis ſeepes leeto, uſtura loti ilgi ſawu jaunibas ſkaiſtumu.

No pakaldarinajumeem brihdina!
Pee pirkſchanas luhdſ eewehrot № 765. Dabujams wiſas labakàs tirgotawàs.
Seepju un parfimeriju fabrika **„Wenus"**
Markowicz un Plöhn Kuldigà.

Juhs nekad zitu kakao nepirkſeet ja tikai weenureiſ buhſeet tihro **hollandeeſchu**

Cacao Francken

leetojuſchi.
Dabonams wiſos labakos kolonial-weikalos.

Lampas

un wiſus porzelana, glahſchu un emaljetus bleka traukus
peedahwà par mehrenàm zenam
jaunatwehrtà trauku un lampu weikalà
A. Meijerowitz, Katoku eelà № 29.

Печатать разрѣшается полиціею.

Te klaht 1 peelikums.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.